

Staren

Hebt u dat ook wel eens? Dat u wezenloos naar een punt ergens in de verte kijkt? Dat uw blik dan op oneindig staat, u van alles ziet en toch niets ziet? Er wordt dan gezegd 'dat uw verstand op nul staat'. U denkt dan aan van alles, maar uw gedachten zijn niet bij de les: U denkt maar wat, maar wat u denkt weet u niet. U zit of staat dan niet ergens naar te turen, want dan staat u bewust ergens naar te kijken of u bijvoorbeeld 'moeder Anna al ziet komen'. En bij turen hebt u misschien uw ogen wel een beetje toegeknepen omdat u 'moeder Anna al van heel ver wilt zien komen' of omdat u wat naderbij komt al van heel ver heel scherp wilt zien. U loert dan op een bepaald doel en kijkt niet zo maar 'ins blaue hinein', om het eens in goed Nederlands neer te pennen.

Er zijn voor staren ook wel andere woorden, waarvan ik overigens vind dat die het begrip 'staren' niet helemaal recht doen. Ik heb eens op www.synoniem.eu/synoniem.php?woord=staren gekeken en kreeg daar de volgende betekenissen te zien voor staren: aanschouwen, aanstaren, bekijken, gapen, kijken, onderscheiden, ontwaren, opmerken, slapen. Ik vind dat geen erg goede synoniemen, want als je iets staat te aanschouwen bekijk je dat aanschouwsel met een bepaald doel. Tenminste ik neem aan dat, als u voor de Nachtwacht staat, niet zo maar iets of iemand een beetje staat te aanschouwen zonder dat u weet wie of wat u aanschouwt en naar kijkt en wie of wat u nog meer ontwaart, onderscheidt of opmerkt. En gapen en slapen kan ik niet direct in de categorie staren indenken. Ik kan me tenminste niet indenken dat ik staande voor De Nachtwacht de man in het gele uniform, geheten kapitein Frans Banninck Cocq, en zijn entourage niet echt zie staan, klaar voor een ronde wachtlopen door de straten van Amsterdam anno 1642. Je denkt dan misschien dat het in die tijd ook al niet pluis was in de binnenstad van Amsterdam en andere steden vanwege het toenmalige gespuis dat dingen deed, die het daglicht niet mochten zien.

Je kunt van 'staren' wel andere woorden afleiden. Neem nu het woord 'staar'. Een medisch verschijnsel dat aanduidt dat je ogen niet meer in beste staat verkeren. Dat je wel ergens naar kijkt, maar het allemaal niet meer zo scherp ziet en soms steeds minder scherp (alleen nog een grijze vlek, wat wel eens iemands gezicht zou kunnen zijn) en in het uiterste geval helemaal niet meer. Je kijkt dan wel ergens henen, zelfs met een bepaald doel, maar je ziet het doel eigenlijk niet meer. Misschien weet je wel wie of wat er te zien is, maar je ziet hem of haar niet goed en niet scherp of helemaal niet. En dan heb je volgens medische normen last van staar en wordt het de allerhoogste tijd dat je zorgt dat je je Arendsoogblik weer terugkijkt. Je spoedt je dan in Goes naar het ADRZ en in een andere plaats naar een ander oord, waar ze je van die troebele blik kunnen afhelfen. Daar zeggen ze dan dat je staar hebt en dat ze je er vanaf kunnen helpen. Je krijgt een afspraak mee en allerlei ander papierwerk ten behoeve van oogdruppels, wat staar eigenlijk is, hoe zo'n ingreep verloopt en je verschijnt op het afgesproken tijdstip op de afgesproken plaats. Daarbij ben je vergezeld van een escorte, want na afloop voel je je als een blinde kip, die effe niets ziet en pas langzamerhand weer een klare kijk op de omgeving krijgt en na enige weken weer geacht wordt scherp te zien en iemand te kunnen aanschouwen, bekijken, ontwaren en opmerken. Je hoeft daar niet persé voor naar het Rijksmuseum in Amsterdam, want je kunt daarvoor ook terecht in ons eigen

Historisch Museum De Bevelanden aan de Goese Singelstraat, indien dit tenminste door de Goese gemeenteraad nog niet is gesloten.

Staar: het is een bekend verschijnsel, je ziet er niets van, het is makkelijk te verhelpen, wordt gezegd, maar als ze met je bezig zijn, mag je nog niet eens met je ogen knippen.

Augustinus